

Uczniowie już wiedzą, dlaczego warto angażować się w BO

2021-05-10

Trzy szkoły, 93 zgłoszone projekty, 15 tys. złotych z budżetu miasta na realizację pomysłów uczniów, specjalne materiały i tematyczne lekcje, w których wzięło udział blisko 40 klas, warsztaty, akcje promocyjne przygotowane i przeprowadzone przez uczniów, a także stałe merytoryczne wsparcie ekspertów – tak wygląda pilotażowy Szkolny Budżet Obywatelski 2020/2021.

Budżet obywatelski, czyli możliwość zdecydowania o przeznaczeniu części finansów miasta, to przedsięwzięcie bardzo dobrze znane krakowianom. Jak sprawić, żeby mechanizmy, rolę i znaczenie tego procesu zrozumieli także młodzi mieszkańcy miasta? Najlepiej od najmłodszych lat uczyć, że zaangażowanie jest potrzebne i pokazywać, jak wymierne przynosi korzyści. Taką rolę ma realizowany właśnie pilotażowy Szkolny Budżet Obywatelski, do udziału w którym miasto zaprosiło krakowskich uczniów.

SzBO to proces, w którym społeczność szkolna decyduje o sposobie przeznaczenia określonych środków finansowych. Uczniowie i uczennice zgłaszają pomysły, tworzą projekty, a następnie sami wybierają te, które ich zdaniem są najbardziej atrakcyjne i potrzebne.

Do projektu, przybliżającego idee, zasady oraz sposób funkcjonowania budżetu obywatelskiego, przystąpiły dwie szkoły podstawowe: nr 67 im. Władysława Łokietka, nr 91 im. Janusza Kusocińskiego, a także XVI Liceum Ogólnokształcące im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

Jak działa SzBO?

Każda ze szkół uczestniczących w pilotażu otrzymała po 5 000 zł na realizację projektów w ramach SzBO, przy czym budżet pojedynczego projektu to maksymalnie 1 000 zł. Zanim jednak uczniowie mogli zdecydować, na co chcą wydać te pieniądze, oczywiście zgodnie z procesem Szkolnego Budżetu Obywatelskiego, musieli się solidnie przygotować i zaangażować w jego realizację.

Etap I: Zespół ds. SzBO

W każdej ze szkół biorących udział w pilotażu został powołany Zespół roboczy ds. Szkolnego Budżetu Obywatelskiego złożony z dyrekcji, przedstawicieli samorządu szkolnego oraz pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, który realizuje pilotaż. Zespół czuwa nad procesem w szkole – do jego zadań należały między innymi weryfikacja składanych projektów i organizacja głosowania. Każda szkoła miała przy tym możliwość dopasowania realizacji pilotażu, np. w zakresie sposobu składania wniosków, głosowania, przebiegu lekcji o SzBO, do swoich możliwości, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z pandemicznych obostrzeń.

Etap II: działania informacyjne i akcje promocyjne

Realizacja projektu rozpoczęła się akcją informacyjną i promowaniem idei szkolnego budżetu obywatelskiego wśród uczniów, najczęściej na lekcjach wychowawczych lub wiedzy o społeczeństwie. Służyły do tego specjalnie przygotowane karty pracy, obrazowo wyjaśniające pojęcia związane z budżetem obywatelskim. W takich zajęciach uczestniczyli uczniowie z blisko

40 klas ze szkół biorących udział w pilotażu.

Dodatkowo odbyły się spotkania młodzieży z pracownikami Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, realizowane online, rozwijające proces partycypacji, deliberacji oraz generowania pomysłów. Spotkania były także okazją do odpowiedzi na pytania młodych ludzi i przybliżenia im doświadczeń wynikających z realizacji miejskiego budżetu obywatelskiego.

Etap III: weryfikacja pomysłów i głosowanie

Uczniowie szkół biorących udział w pilotażu zgłosili łącznie 93 projekty (SP 91 – 13 projektów, SP 67 – 20 projektów, XVI LO – 60 projektów). W następnym etapie w każdej szkole przeprowadzono weryfikację zgłoszonych propozycji, a następnie ogłoszono listę tych, na które mogli głosować uczniowie. Uczniowie uczestniczący w pilotażu zajęli się wówczas promocją tych przedsięwzięć, po czym odbyło się głosowanie.

W Szkole Podstawowej nr 67 im. Władysława Łokietka wzięło w nim udział ok. 50 proc. uczniów, podobnie w XVI Liceum Ogólnokształcącym im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, a w Szkole Podstawowej nr 91 im. Janusza Kusocińskiego frekwencja wyniosła ok. 17 proc.

Pora na realizację pomysłów

Głosowanie pozwoliło wyłonić po pięć zwycięskich projektów w każdej ze szkół biorących udział w pilotażowym SzBO. Dzięki dofinansowaniu zostaną one zrealizowane do końca roku szkolnego 2020/21. Wśród zwycięskich projektów znalazły się między innymi: koncepcja utworzenia zielonego patio z ławkami, leżakami i hamakiem, zakup sprzętu do gry w bilard i gry w siatkówkę (SP 91), zakup pufów do kącia relaksacji, stołów i ławek do szkolnego ogrodu, szafy na narzędzia ogrodnicze i kijów do nordic walking (SP 67), a także aranżacja kącia integracyjnego oraz ogrodu, zakup ławek, telewizora i stołu do gry w bilard (XVI LO). Listy zgłoszonych i zwycięskich projektów można znaleźć [tutaj](#).

– Szkolna odsłona budżetu obywatelskiego pozwala pokazywać młodym ludziom, jak ważna jest partycypacja społeczna – uczestnictwo i podejmowanie decyzji w inicjatywach, które mają wpływ na najbliższe otoczenie. Zrozumienie takich procesów i bezpośrednie zaangażowanie młodych ludzi pozwala zakładać, że także w przyszłości będą oni chcieli mieć wpływ i – co ważne – będą się czuli współodpowiedzialni za swoje otoczenie i miasto – podkreślają koordynatorzy przedsięwzięcia z Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK.

Dodatkowe informacje o pilotażowym projekcie SzBO, a także różnych przedsięwzięciach skierowanych do młodych krakowian można znaleźć na stronie internetowej [Młody Kraków](#).